

3. Електронний ресурс
(http://lviv24.com/home/showSingleNews.do?90__ukrayinskih_studentiv_vi_koristovuyut_nastilni_pristroyi&objectId=74424).

Чеботарьова Л. І., канд. пед. наук, доц.
кафедри іноземних мов факультету МЕІМ

РОЛЬОВА ГРА ТА МОДЕЛЮВАННЯ СИТУАЦІЙ

Сьогодні важко уявити собі викладання ділової іноземної мови, коли б при завершенні вивчення якоїсь теми, не проводився б зі студентами рольові ігри або моделювання ситуації, бо ми намагаємось створити умови, прийнятні для найкращого вирішення реальної робочої проблеми. Тому нас дуже цікавить робота зі студентами саме у такій площині, це примушує нас розробляти більше допоміжних матеріалів, продумувати тисячі ситуацій, дуже ретельно готувати матеріали, які б допомогли майбутнім фахівцям обговорювати у реальному житті важливі ділові проблеми для того, щоб готувати якомога більш конкурентно спроможних спеціалістів.

Рольова гра відрізняється від моделювання тим, що у іграх учасники можуть мати зовсім інше власне ставлення та іншу думку щодо ситуації, а у грі вони мають висловлювати зовсім протилежне. Наприклад, студент має грати роль менеджера з продажу косметичних засобів, і під час гри висловлюватися за якийсь засіб, або проти якогось засобу, а насправді його думка не співпадає з тим, що він має відстоювати.

Рольові ігри мають бути детально продумані і студенти при цьому грати якусь певну роль, а моделювання, навпаки, дає студентам можливість відстоювати саме їхню думку, а не просто удавати те чи те. При цьому ми обираємо якусь бізнес-дилему або проблему, при вирішенні якої студенти висловлюють свої власні думки, удаючи себе відповідальними за її вирішення. Саме тому деякі студенти більш позитивно ставляться до завдань моделювання, ніж до рольової гри. При створенні моделі для вирішення якоїсь бізнес-дилеми, викладач дуже часто задає питання: «Що, зазвичай, трапляється при такій ситуації?», «З ким, на вашу думку, треба обговорювати наступне?», «Що, на вашу думку, найкраще: зустрітися з партнером, або домовитися по телефону?». Студенти миттєво імітують телефонну розмову, або прово-

дять удавану зустріч. На наших заняттях з ділової іноземної мови ми багато уваги приділяємо практичному матеріалу для засвоєння навичок проведення переговорів, телефонних розмов, написання ділових листів, Інтернет повідомлень та укладанню договірних матеріалів.

Викладач має координувати роботу в аудиторії, уважно стежачи за дискусією.

При проведенні і гри, і моделюванні поведінки при вирішенні бізнес-дилеми ми маємо добре підготуватися: ознайомитися з лексичним матеріалом і заздалегідь засвоїти його, скласти чітку уяву про найкраще вирішення даної ситуації.

Для успішної роботи в аудиторії викладач має слідкувати за тим, щоб студенти перед тим опанували необхідну кількість інформації, ретельно розрахувати час, запланований для дискусії, слідкувати, щоб студенти під час обговорення поводитися виховано, обговорюючи навіть самі некомфортні питання. Ведучий дискусії має її контролювати, стежити за тим, щоб учасники прислухалися до аргументів, а не повторювали лише заучені фрази. Перед початком роботи викладач має пояснити студентам, що головна мета дискусії — це досягнення згоди, тому що у сучасному глобальному бізнес-середовищі головним є укладання угоди. Треба нагадати, що і рольові ігри, і моделювання ситуацій — це імітація реалій, сучасній діловий світ вважає кооперацію більш ефективною бізнес-стратегією, ніж провал під час підписання ділових угод.

І останнє: роль ведучого край важлива, бо ця особа має не тільки добре володіти іноземною мовою, а і бути особистістю, спроможною бути і уважним слухачем, і мати навички підсумовувати дискусію. Якщо викладач має якісь сумніви щодо здатності студентів саме у цій групі виконувати роль ведучого, то бажано, щоб саме він взяв на себе цю роль.

Студентам завжди треба нагадувати, що відволікатися від роботи не можна, бо викладач або ведучий може у будь який момент перервати обговорення, задаючи питання такого плану «Яку думку висловив такий-то учасник?», «Хто ще погодився?», «Хто висловив цю думку?» і т.п. Також, завжди важко, якщо у когось зі студентів неправильна вимова, бо в цьому випадку іншим студентам інколи важко розуміти їхні репліки. Тому, перед проведенням даної роботи треба переконатися, що студенти ретельно підготувалися до рольової гри або моделювання бізнес ситуації.

Дуже важливим у нашій роботі є обговорення проведеної гри. Насамперед, треба приділити увагу тому, як поводитися учасники: чи по діловому, чи професійно, чи з повагою до інших учасників, чи

є якісь зауваження. Також, дуже важливим є аналіз мовних помилок, бо вони уповільнюють роботу, розуміння один одного. Але подібне обговорення має тривати не більше 5 хв. Ми завжди закінчуємо роботу словами подяки за участь у дискусії.

Чезганова Л. І., ст. викладач кафедри української мови та літератури

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Вивчення російської мови студентами далекого зарубіжжя всіх факультетів здійснюється протягом перших чотирьох семестрів, а також як другої іноземної за вибором — студентами третього і четвертого курсів факультету МЕіМ. Як правило, переважна більшість студентів-іноземців далекого зарубіжжя отримують базову мовну підготовку на підготовчому факультеті. Саме тут вони адаптуються до життя в Україні та до умов навчання в українських вищих навчальних закладах. Слід зазначити, що контингент іноземних студентів є вкрай різномірним за різними показниками: загальнокультурним рівнем, шкільною підготовкою, віком тощо. Перед викладачем-мовником стоїть складне завдання «гармонізації» групи з метою подальшої підготовки до навчання на першому курсі університету.

Від самого початку вивчення російської мови викладач повинен підтримувати високу мотивацію студентів за рахунок впровадження та варіювання інноваційних прийомів і технологій. Так, під час вивчення російської абетки студенти залучають різні канали сприйняття нового навчального матеріалу та оперування ним. Після зорового сприйняття абетки на дошці, у таблиці (наочність) та у підручнику, повторення за викладачем і диктором (лінгафон), записування літер у зошитах (моторика) студенти мають змогу практикувати, працюючи з російською версією клавіатури мобільних телефонів та персональних комп'ютерів. У подальшому ці навички удосконалюватимуться під час вивчення курсу «основи інформатики», де студенти будуть опрацьовувати російськомовні тексти професійного спрямування (міжпредметна координація).

У поточному навчальному році на підготовчому відділенні навчаються студенти з Індії, В'єтнаму, Монголії, Азербайджану, Франції та Австрії. З метою вирішення проблем неоднорідності